

ERHVERVSSTYRELSEN

Vejledning til bilag I – Kontrollisten

Guide til klassificering af dual-use produkter

januar 2016

Indledning

Dual-use produkter er civile produkter, der også kan have en potentiel militær anvendelse og særligt også kan bruges i forbindelse med udvikling af masseødelæggelsesvåben. Hvilke dual-use produkter, der skal være underlagt eksportkontrol aftales i de internationale eksportkontrolregimer, hvor Danmark også deltager. Opdelingen i de fire eksportkontrolregime afspejler også, hvilke typer af produkter og teknologier, der er omfattet af kontrol. EU Kommissionen udarbejder hvert år en samlet (konsolideret) liste (Bilag I også kaldet Kontrollisten) over alle tilføjelser og ændringer, der er vedtaget i eksportkontrolregimerne efter nedenstående systematik.

Eksportkontrolregimerne

Nuclear Suppliers' Group (NSG) – dækker produkter og teknologi, der potentielt kan anvendes til nukleare våben.

Australia Group (AG) – dækker produkter og teknologi, der potentielt kan anvendes til fremstilling af kemiske og biologiske våben.

Chemical Weapons Convention (CWC) – dækker visse kemikalier, der falder uden for AG's lister.

Wassenaar Arrangement (WA) - dækker produkter og teknologi, der potentielt kan anvendes til udvikling af strategiske militære kapaciteter, f.eks. stærk kryptering og radarer.

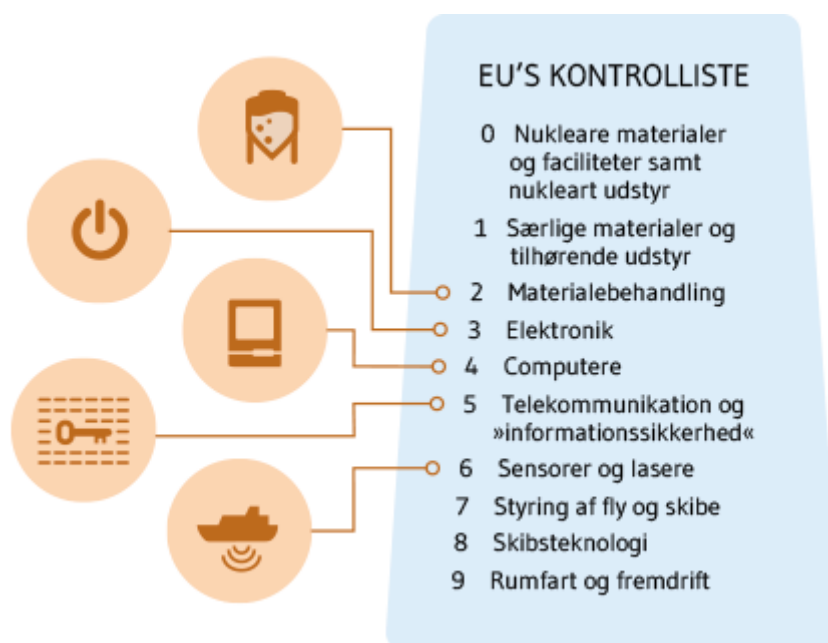

Missile Technology Control Regime (MTCR) – dækker produkter og teknologi, der potentielt kan anvendes til udvikling af "fremføringsmidler" til masseødelæggelsesvåben.

Kontrollistens opbygning

Kontrollisten er opdelt i 10 (hoved)kategorier fra 0 – 9, der hver er opdelt i underkategorierne A-E.

Kategorierne

Underkategorierne

A - Systemer, udstyr og komponenter	”Systemer, udstyr og komponenter” skal forstås som et helt eller dele til et endeligt produkt
B - Prøve-, inspektions- og produktionsudstyr	For at kunne producere og teste produkter i underkategori A, kræves der udstyr, som er listet i underkategori B.
C – Materialer	Nogle produkter i underkategori A er lavet af et specielt materiale. De materialer er listet i underkategori C. Et kemikalie eller en bakteriestamme, der potentielt kan indgå i et kemisk eller biologisk våben er også i denne underkategori.
D - Software	For at kunne udregne, beregne, styre processer, kryptere eller dekryptere data benyttes der i mange tilfælde speciel software. Dette er listet i underkategori D.
E - Teknologi	For at få det hele eller dele til at fungere til det rette formål kræves der teknologi eller viden. ”Teknologi” er konkret og nødvendig information til udvikling, produktion eller brug af et produkt på kontrollisten. ”Teknologi” er listet i denne underkategori.

Et tænkt eksempel

- A – ”Systemet” er en kop kaffe.
- B – ”Produktionsudstyret” er en kaffemaskine.
- C – ”Materialerne” er kaffebønner og vand.
- D – ”Softwaren” skal beregne mængden af kaffe, der skal benyttes pr kop.
- E – ”Teknologien”, der kræves, er viden om at riste kaffebønnerne korrekt, hvordan man betjener maskinen og serverer kaffen.

Tredje karakter af kontrollistenummeret angiver (i langt de fleste tilfælde) hvilket eksportkontrolregime kontrollen stammer fra. Der benyttes følgende skala for regimerne:

0 = WA 1 = MTCR 2 = NSG 3 = AG 4 = CWC

Det vil altså sige, at kontrollistenummer **1B233** er et materiale eller udstyr, som bruges til produktion, og som er vedtaget i NSG-regimet. I dette tilfælde er der tale om udstyr til adskillelse af lithiumisotoper og kan potentielt anvendes i produktion af atomvåben.

Definitioner

Kontrollisten indeholder både en liste over definitioner af udtryk og en liste over anvendte forkortelser. Ord eller begreber, der er skrevet i anførselstegn defineres enten forrest i kontrollisten eller i en note til det specifikke kontrollistenummer.

- Udtryk i ’enkelt anførselstegn’ defineres i en teknisk note *efter* kontrolteksten til det pågældende produkt.
- Udtryk i ”dobbelt anførselstegn” er defineret *forrest* i kontrollisten

Hvordan finder jeg mit produkt på kontrollisten?

Kontrollisten bør læses med udgangspunkt i de ovenstående ti kategorier og fem underkategorier, som burde kunne give en indikation, om hvor man skal kigge for at se, om et produkt er opført på kontrollisten og derfor kræver en tilladelse for at kunne eksporteres uden for EU. Bemærk at kategori 5 er todelt og både indeholder telekommunikationsudstyr og produkter til informationssikkerhed.

Nedenstående skema skal illustrere, at man kan finde sit produkt på to måder. Enten ved at undersøge hovedkategorien først (vandret i skemaet) eller underkategorien først (lodret i skemaet). I eksemplet med stoffet wolfram på næste side, har man et særligt materiale, hvorfor det er nærliggende at tage udgangspunkt i hovedkategori 1, "særlige materialer og tilhørende udstyr". Der kan dog være tilfælde, hvor det er mere hensigtsmæssigt at tage udgangspunkt i underkategorierne først. Eksempelvis hvis man har et stykke software, kan det potentielt være relevant i alle hovedkategorier afhængigt af, hvad softwaren er beregnet til. Her bør man starte med at se på underkategorierne D "software" først og derefter gå til de enkelte hovedkategorier.

		Kategori									
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Underkategori	A										
	B										
	C										
	D										
	E										

De blå felter er kombinationer der ikke eksisterer. Eksempelvis er der ingen produkter listet under kategori 2C.

Det er vigtigt at læse hele kontrolteksten – inklusiv noterne! Mange steder vil kontrolteksten, hvis den læses isoleret, betyde at et produkt er omfattet af kontrol, men hvis man læser den efterfølgende undtagelsesnote, kan produktet fritages for kontrol i bestemte sammenhænge. Eksempelvis er mange komponenter, der bruges i fly, som udgangspunkt omfattet af kontrol, fordi de opfylder de tekniske specifikationer. Men undtagelsesnoterne til bestemmelserne betyder, at komponenter, der benyttes til *civile* fly, er undtaget fra eksportkontrol.

Listen findes i formaterne PDF og HTML. Begge formater er søgbare. Du kan altså også søge på hele eller dele af ord, der beskriver dit produkt. Listen er oversat til alle sprog i EU, inklusiv dansk. Vi anbefaler at du også søger i den engelske version (originalen), da der kan forekomme u hensigtsmæssige oversættelser. F.eks. er "real-time" oversat til "tidstro". "Real-time" er et begreb, der benyttes i software-programmering, og denne oversættelse kan derfor skabe forvirring. Erhvervsstyrelsen arbejder løbende på at få rettet sådanne fejl og hører derfor meget gerne, hvis I støder på fejl i oversættelserne.

Eksempel

Wolfram (tungsten, W - grundstof nummer 74) er et metal med et ekstremt højt smelte- og kogepunkt. Det har både en civil og militær anvendelse, idet det f.eks. benyttes både til kuglen i kuglepenne, men også til komponenter i et missil pga. sin høje varmeresistens. Der er altså tale om et materiale, hvorfor der ses på kategori 1 - Særlige materialer. Dernæst ses på underkategori C, som også indeholder materialer.

Der ses det, at Wolfram i fast form er listet under 1C117.

1 - Særlige materialer og tilhørende udstyr

1C – Materialer

1C117 - Materialer til fremstilling af 'missilkomponenter' som følger:

1C117.c - Wolframmaterialer i fast form med samtlige følgende egenskaber:

1C117.c.2 - I stand til at kunne maskinbearbejdes til et eller flere af følgende produkter:

1C117.c.2.c - Blokke med en størrelse på 120 × 120 × 50 mm eller derover

En blok på 120 x 120 x 50 mm af materialet Wolfram er derfor omfattet af 1C117.c.2.c. Det betyder derfor også, at en blok der er mindre end de nævnte mål ikke er omfattet af eksportkontrol.

Kontrollerede komponenter i ikke-kontrollerede produkter - komponentreglen

Kontrollerede komponenter der indgår i et ikke-kontrolleret produkt, kan medføre at det ikke-kontrollerede produkt bliver omfattet af kontrol. Dette er beskrevet i den såkaldte "komponentregel". Den er defineret som følgende (kontrollisten side 3):

Nærværende kontrolforanstaltninger gælder også ved eksport af et ikke-kontrolleret produkt (herunder samlede anlæg), der indeholder en eller flere kontrollerede komponenter, hvis den kontrollerede komponent/de kontrollerede komponenter er **hovedbestanddelen** af produktet og **let kan fjernes** eller **bruges til andre formål**.

N.B.: Ved vurderingen af, om den kontrollerede komponent/de kontrollerede komponenter skal betragtes som hovedbestanddel, er det nødvendigt at afveje faktorer såsom **kvantitet, værdi og teknologisk knowhow** samt **andre særlige omstændigheder**, der kan betyde, at den kontrollerede komponent/de kontrollerede komponenter må betragtes som hovedbestanddel af produktet.

Det vil som regel bero på en konkret vurdering, om komponentreglen kan komme i spil, men det er de ovenstående retningslinjer, der danner grundlag for fortolkningen. Erhvervsstyrelsen kan desuden hjælpe med fortolkningen i konkrete sager.

Specielt fremstillede komponenter

Derudover kan dit produkt, selvom det ikke direkte er nævnt på kontrollisten, godt være omfattet af kontrol, hvis det er specielt konstrueret til et produkt, der er listet på kontrollisten. I disse tilfælde skal ordlyden/teksten "specielt konstruerede komponenter" dog være nævnt specifikt i kontrolteksten.

F.eks. i kontrollistenummer 2B003 som omhandler særlige værktøjsmaskiner hvor "specielt konstruerede komponenter" indgår i kontrollistenummerets beskrivelse, og 2B109.b som omhandler flydeformningsmaskiner, hvor "specielt konstruerede komponenter" har et særskilt kontrollistenummer:

2B003 "Numerisk styrede" eller manuelle værktøjsmaskiner, samt specielt konstruerede komponenter, styringer og tilbehør hertil, der er specielt konstrueret til at høvle, færdigbehandle, slibe eller polere hærdede (Rc = 40 eller mere) cylindriske, heliske og dobbelt heliske tandhjul med en delediameter på mere end 1 250 mm og en tandbredde på 15 % eller mere af delediameteren, bearbejdet til en kvalitet som AGMA 14 eller bedre (svarende til ISO 1328 class 3).

2B109 Flydeformningsmaskiner ud over dem, der er specificeret i eksportkontrol iflg. 2B009, samt følgende specielt konstruerede komponenter:
N.B.: JF. LIGELEDES 2B209.
a. Flydeformningsmaskiner med samtlige følgende egenskaber:

1. Ifølge producentens tekniske specifikation kan udstyres med "numeriske styrings"-enheder eller computerstyring, selv om de ikke ved leveringen er udstyret med sådanne enheder og
 2. Har mere end 2 akser, som kan koordineres samtidigt til "profilstyring".
- b. Specielt konstruerede komponenter til flydeformningsmaskiner, der er specificeret i 2B009 eller 2B109.a.

Nyttige hjælpemidler og links

Nedenfor listes nogle hjælpemidler, som kan være nyttige i arbejdet med at klassificere produkter. Det skal dog nævnes, at det er jeres ansvar som eksportør/virksomhed at klassificere jeres produkter korrekt, og nedenstående værktøjer kan derfor alene bruges som en guide.

Korrelationstabel fra EU

EU-Kommissionen har udarbejdet en korrelationstabel mellem KN-koder (varekoder) og kategorinumre. Ved at søge i korrelationstabellen på dit produkts KN-kode, kan du se dit produktets mulige klassificering på kontrollisten. Du kan herefter se selve kontrolteksten i kontrollisten og vurdere ud fra den understøttende tekst, om jeres produkt er omfattet af kontrol.

Bemærk, at listen ikke er komplet og derfor skal benyttes med forbehold. Den kan dog være et godt supplement til afklaringen af, om dit produkt er kontrolleret eller ej.

Du kan finde EU's korrelationstabel ved at følge dette link:

<https://circabc.europa.eu/w/browse/c3d06bd7-6ef0-4771-bbd7-f92b976ae9a0>

Vælg herefter den seneste "Dual use correlation table as of <Date>"

Korrelationstabellen kan herefter åbnes i Excel.

Søgeværktøj fra SKAT

SKAT har indarbejdet EU's korrelationstabel i told-systemet. Ved at søge i SKAT's database på KN-koden, kan du få en indikation om hvilke restriktioner, der kan være på dit produkt.

Du kan finde SKAT's søgeværktøj ved at følge følgende link:

<http://tarif.skat.dk/>

Vælg herefter fanebladet "Taric"

Vælg herefter Toldordninger og Søg toldordninger

Indtast kn-koden i feltet "Varekode"

Vælg "Eksport" under feltet "Angivelse af type"

Vælg "Søg"

Du kan for eksempel teste systemet med kn-koden 88022000 - Flyvemaskiner og andre luftfartøjer med egenvægt 2.000 kg og derunder (herunder droner, der kan være omfattet af eksportkontrol), og kn-koden 73182300 - nitter (af jern eller stål) der ikke er kontrolleret.

Tarifering af produkt

Når du benytter KN-koden som hjælp til at afklare, om dit produkt kan være omfattet af kontrollisten igennem EU's korrelationstabel eller SKAT's system, er det naturligtvis afgørende, at den KN-kode du angiver, er korrekt. Læs SKAT's vejledning i tarifering af produkter:

<http://www.skat.dk/SKAT.aspx?old=2060603&vld=211047&tree=expand>

"Goods Checker" fra de britiske eksportkontrolmyndigheder

De britiske eksportkontrolmyndigheder (BIS) har udarbejdet et (engelsksproget) værktøj som hjælp til klassificeringen af produkter. Man kan både søge på et produkt eller på kontrollistenummeret. Hvis man eksempelvis søger på "pump" kommer alle de kontrollistenumre op, hvor "pump" indgår i kontrollisteteksten. I mange tilfælde er der ledsagende billeder, samt forklarende tekst til *hvorfor* dette produkt er kontrolleret.

Som altid i sådanne søgninger er søgeresultaterne sårbare overfor forskellige måder at skrive det samme ord på. Man skal derfor være meget opmærksom på den engelske oversættelse, flertalsendelser, mellemrum, bindestreger, forkortelser og lignende.

Du kan finde BIS' Goods Checker ved at følge dette link:

<https://www.ecochecker.bis.gov.uk/spirefox5live/fox/spire/>